Gastroenteroloji Diyetisyenliği Derneği

KORUYUCU SAĞLIKTA GIDA ÜRÜNLERİNİN REFORMÜLASYONU Çalıştayı

22 HAZİRAN 2023

Sheraton Hotel, ANKARA

SAĞLIKLI YAŞAM TARZLARINI GELİŞTİRMEK İÇİN GIDA REFORMÜLASYONUNUN ÖNEMİ

Prof. Dr. Bensu KARAHALİL
Çalıştay Başkanı

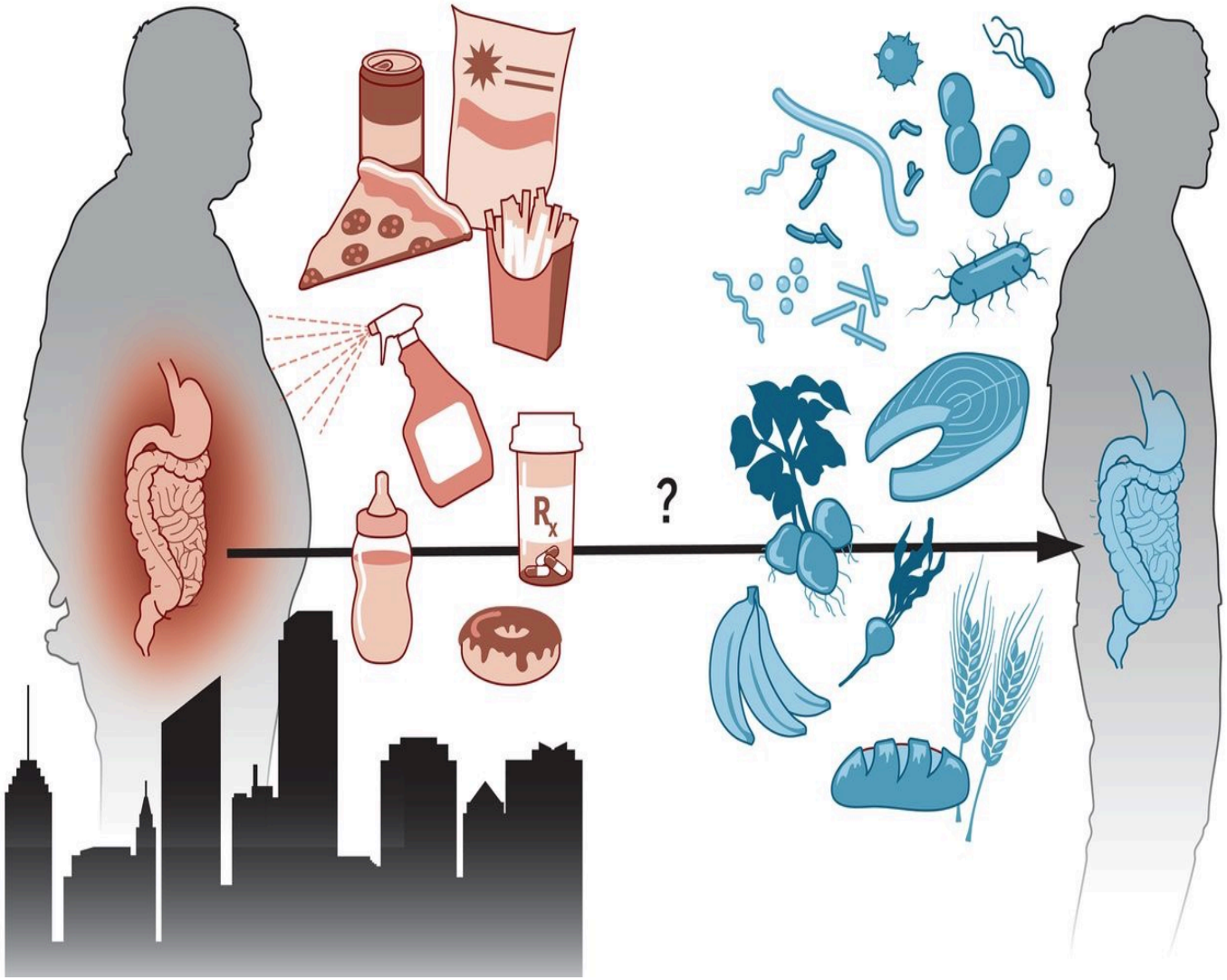
Gazi Üniversitesi
Eczacılık Fakültesi

Prof. Dr. Murat BAŞ
Yönetim Kurulu Başkanı

Acıbadem Mehmet Ali Aydınlar Üniversitesi
Sağlık Bilimleri Fakültesi

Şehirleşme, ekonomik gelişme ve küreselleşme, yaşam biçiminde ve beslenme şeklinde değişikliklere yol açmıştır. Bunun sonucunda en önemli sağlık sorunlarından biri obezite ve eşlik eden kronik hastalıklardır.

Obezite yaşam tarzı değişiklikleri ile özellikle beslenme yolu ile büyük ölçüde önlenebilir bir hastalıktır.

Obezite sağlık sorunu beraberinde birçok sağlık sorununa neden olmaktadır.

- Kalp Hastalığı
- Hipertansiyon
- Kan Kolesterol Düzeyinde Artış
- Tip II Diyabet
- Artrit
- Uyku Apnesi
- Bazı Kanserler

Beden Kitle İndeksi (BMI) normal değerlerin (18.50-24.99 kg/m2) altında ya da üzerinde SORUN

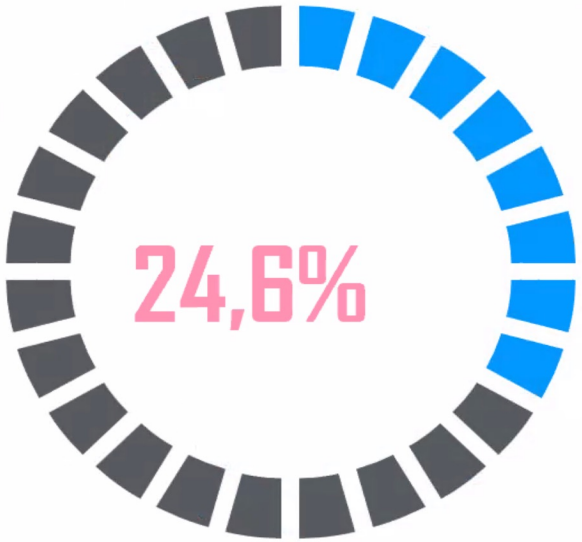
TÜRKİYE BESLENME VE SAĞLIK ARAŞTIRMASI

15 Yaş Üzeri Bireylerde Obezite Sıklığı

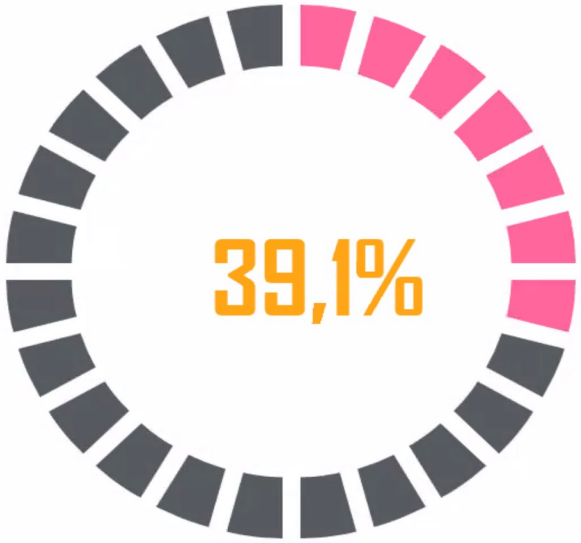

TÜRKİYE BESLENME VE SAĞLIK ARAŞTIRMASI

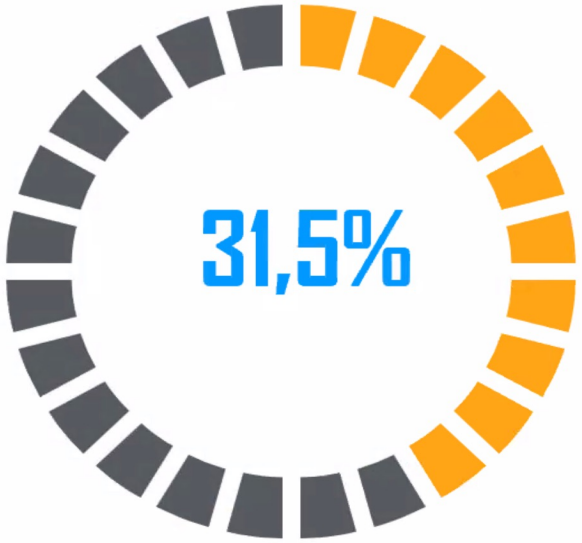
15 Yaş Ve Üzeri Bireylerde Obezite Sıklığı

ERKEK

KADIN

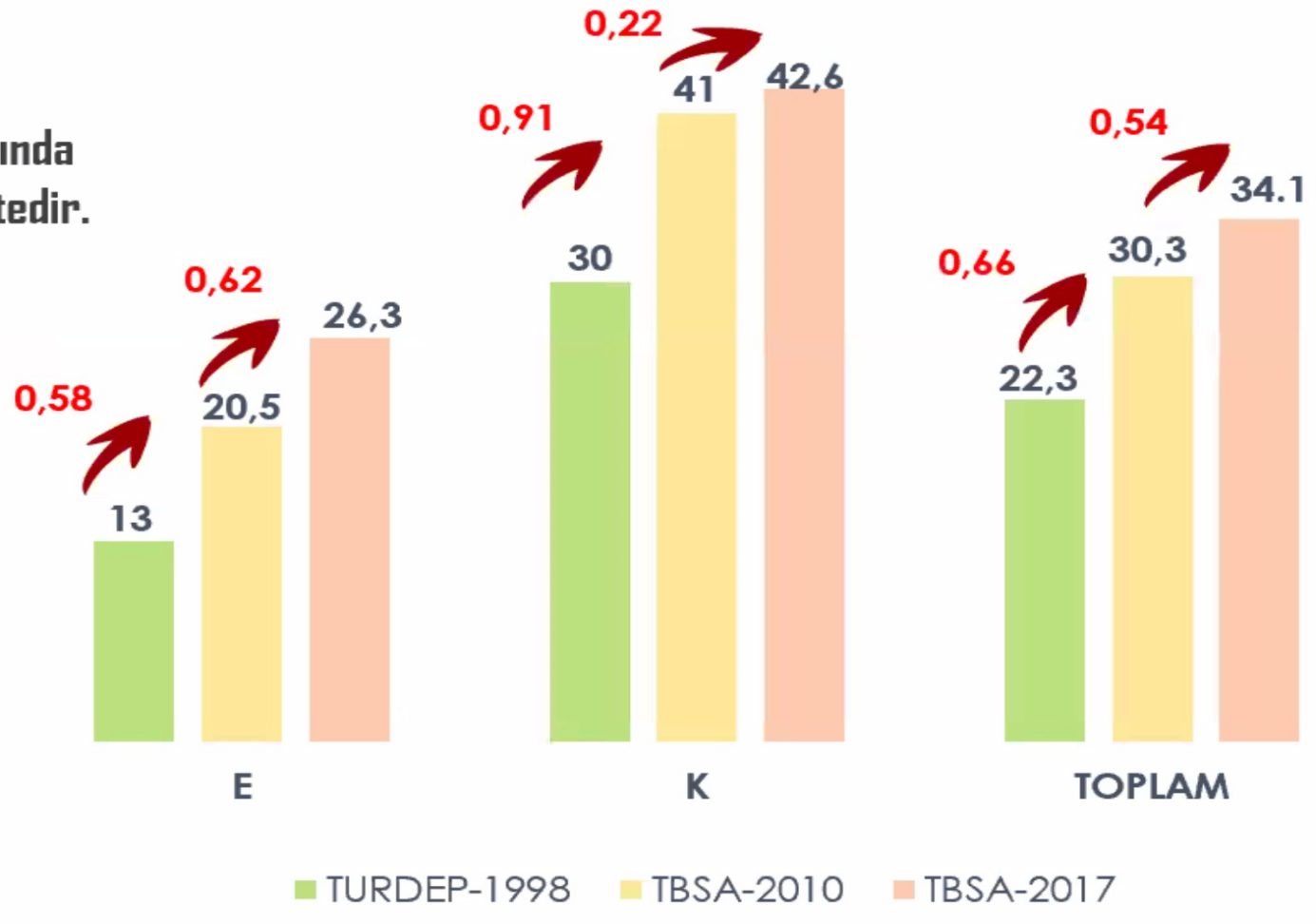

TOPLAM

TÜRKİYE BESLENME VE SAĞLIK ARAŞTIRMASI

Obezite Artış Hızında azalma izlenmektedir.

Obezite artış hızında **kadınlarda azalma eğilimi** izlenirken **erkeklerde obezite artış hızı** artmıştır.

Sağlık Bakanlığı ve TÜİK Verilerine Göre;

HİPERTANSİYON

Ülkemizde her 3 kişiden 1'inde hipertansiyon vardır.
Kadınlarda erkeklerden daha fazla

DİYABET

Türkiye Diyabet **%11,1**
6.6 milyonun üzerinde diyabetli bulunmaktadır.
Ülkemiz diyabete bağlı ölüm oranı en yüksek olan Avrupa ülkelerinden.

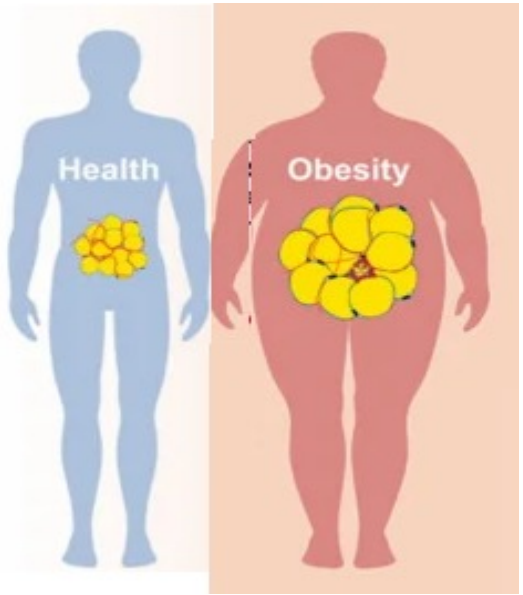
KALP HASTALIĞI

Her yıl yaklaşık 300 bin kişi kalp krizi geçirirken, kanser nedeniyle yaşanan kayıplar bu rakamın yarısı
Türkiye'de 2021'de ölümlerin yüzde 33,4'ü dolaşım sistemi hastalıkları

YÜKSEK ŞEKER TÜKETİMİ İLE OLASI SAĞLIK PROBLEMLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİ KANITLANMIŞTIR.

BÖLÜM 4. ŞEKER AZALTMA İÇİN ÖNCELİKLİ GIDA/İÇECEK KATEGORİLERİ VE AZALTMA HEDEFLERİ

Tablo 6. 2025 Yılına Kadar Öncelikli Şeker Azaltma Gıda ve İçecek Kategorileri ve Hedefleri

Gıda Kategorisi	Kategori Kapsamında Yer alan Gıdalar	2025 yılına Kadar Şeker Azaltma Hedefi (2015 yılından 2025 yılına kadar)
ÇİKOLATA VE ŞEKERLER, GOFRETLER, ENERJİ BARLARI VE TATLI SOSLAR VE TATLILAR	Kakao ve Çikolata Ürünleri Tebliği kapsamında tanımlanan ürünler, Şekersiz tatlılar ve sakız hariç tüm şekerleme ürünleri, çikolatalı ve kakaolu tüm sürülebilir ürün çeşitleri, diğer tatlı sandviç sosları, fındık- fıstık-badem vb. ezmeleri	%10 azaltma
HAFİF FIRINCILIK ÜRÜNLERİ	Tahıllı barlar dahil olmak üzere tüm tatlı bisküvi çeşitleri, glutensiz bisküviler, kruvasan, kurabiye, pandispanya, waffle ürünleri, meyveli paylar ve tatlı çörekler, kek karışımları, pastanecilik ürünleri	%10 azaltma
ALKOLSÜZ İÇECEKLER	Türk Gıda Kodeksi Alkolsüz İçecekler Tebliği kapsamında tanımlanan içecekler	%10 azaltma
YENİLEBİLİR BUZLAR	Dondurma, dondurulmuş yoğurt, buzlu şekerlemeler (meyveli buzlar) ve sorbeler	%10 azaltma
KAHVALTILIK GEVREKLER	Tüketime hazır tüm tahıllı ve/veya yulaflı gevrekler, yulaf ezmesi, granola, müsli barlar, çikolatalı kahvaltılık gevrekler	%10 azaltma
ÇEŞNİLİ FERMENTE SÜT ÜRÜNLERİ	Türk Gıda Kodeksi Fermente Süt Ürünleri Tebliği kapsamında tanımlanan ürünler	%10 azaltma

Şeker azaltma hedeflerine daha önce başlamış olan firmalar bunu belgelemek kaydı ile önümüzdeki dönemde şeker azaltma hedefini daha düşük oranda belirleyebilirler. Bu oran %5 den aşağı olamaz.

UNILEVER
PEPSICO
MEYED
Dydo DRINCO
Dydo DRINCO
TGDF
ADM
CARGILL
Coca-Cola
ŞEMAD
CARGILL
ETİ
MEDER
NISAD
NESTLE Türkiye
AJINOMOTO
Yıldız Holding
CARGILL
SETBİR

Rehber, sektör katılımcılarının taahhüdüyle 2021 yılında Ankara'da imzalanmıştır.

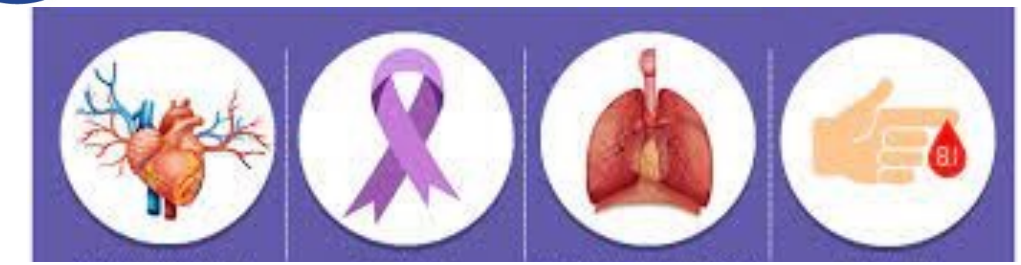
AMAÇ
Sağlık Bakanlığı' nca yürütülen «Sağlıklı Beslenme ve Hareketli Hayat Programında" yüksek şeker içeren gıdaların toplumda tüketiminin azaltılması ve gıda üreticilerinin daha az şeker içeren ürün üretmeleri yönünden teşvik edilmesi" önemli önceliklerden birisidir.

Sağlık Bakanlığı Halk Sağlığı Genel Müdürlüğü İşbirliği Protokolü

Bu çerçevede şeker tüketiminin toplumda azaltılmasına katkı sağlamak amacıyla Sağlık Bakanlığı Halk Sağlığı Genel Müdürlüğü ve Türkiye Gıda ve İçecek Sanayii Dernekleri Federasyonu arasında şeker tüketiminin azaltılması için gönüllü işbirliğini içeren bir protokol imzalanmıştır.

Gönüllü faaliyetleri içinde 2025 yılına kadar % 10'luk şeker azaltma hedefi bulunmaktadır.

Şeker tüketimini azaltmak için de uygulanacak stratejilere yer verilmiştir.

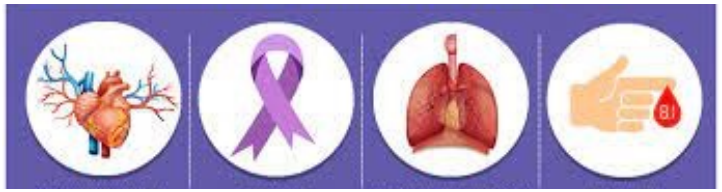

Ekonomik yük analizi, hükümetin BOH ile ilgili sağlık hizmeti harcamalarının buz dağının yalnızca görünen yüzü olduğunu göstermiştir; verimlilik kaybından kaynaklanan ilave gizli maliyetler sağlık hizmeti harcamalarından fazladır.

2016 yılında BOH'ların Türk ekonomisine toplam ekonomik maliyeti 69,7 milyar TL bulunmuştur (Gayri safi yurt içi hasıla'nın %3,6'sı).

https://hsgm.saglik.gov.tr/depo/birimler/kronik-hastaliklar-engelli-db/hastaliklar/kalpvedamar/raporlar/BizzCaseTrSS.pdf

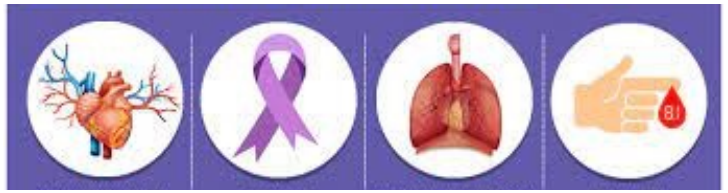
Şekil 1. BOH belirleyicileri ve müdahale sorumlulukları

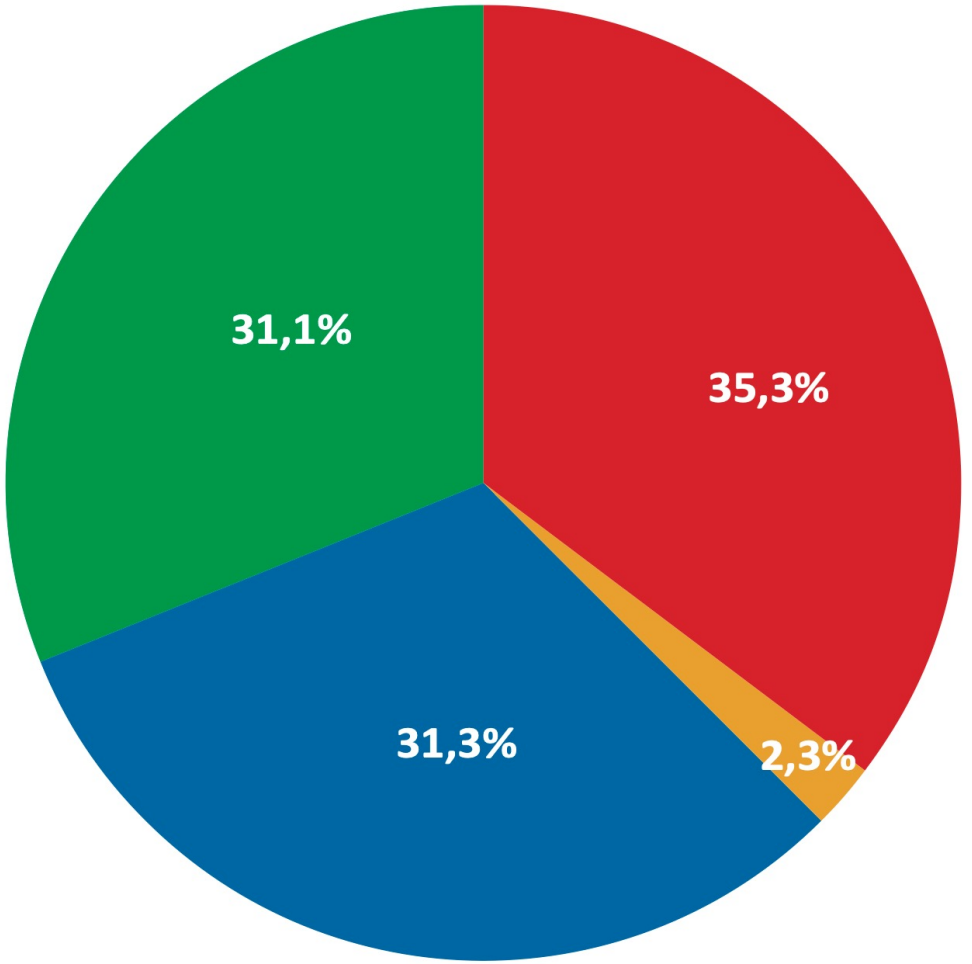

https://hsgm.saglik.gov.tr/depo/birimler/kronik-hastaliklar-engelli-db/hastaliklar/kalpvedamar/raporlar/BizzCaseTrSS.pdf

Şekil 5. Türkiye'de BOH ekonomik yükünün yapısı, 2016

https://hsgm.saglik.gov.tr/depo/birimler/kronik-hastaliklar-engelli-db/hastaliklar/kalpvedamar/raporlar/BizzCaseTrSS.pdf

Paracelcus

"All things are poison and nothing (is) without poison; only the dose makes that a thing is no poison."

Hiperkalorik bir beslenme söz konusu olduğunda sağlık riskleri kaçınılmazdır. Toksikolojinin temel öğretisi olan "***HER KİMYASAL TOKSİKTİR KİMYASAL İLE ZARARLIYI AYIRAN DOZDUR***" öğretisine göre normal kullanımın üstüne çıkıldığında sağlık riskleri de **KAÇINILMAZ**dır. Toksikolojinin doz ile ilgili bu öğretisine göre «Şşekerler için Tolere edilebilir Üst Limitin belirlenememEsinden dolayı aşırı tüketimden kaçınılmalıdır»

----Önemli olan şekerden gelenin %10'u aşmamasıdır. -----

BESLENME KAYNAKLI OBEZİTE ve OBEZİTENİN ÖNCÜLÜK ETTİĞİ SAĞLIK SORUNLARI NEDENİYLE,

Ulusal ve uluslararası otoriteler bulaşıcı olmayan hastalıkların önlenmesi ve kontrolüne yönelik tedbirler almaktadır. Özellikle şeker, tuz ve yağ azaltımını hedefleyen politikalar geliştirilip , düzenlemeler yapılmıştır.

(Türkiye Taahhüdü, AB, UK)

Üreticiler, ürünlerindeki şeker içeriğini azaltmaya çalışıyor.

ÇALIŞTAYIN AMACI

ÇALIŞTAYIN AMACI

- ✓ Obezite Gelişmesinde Önemli Role Sahip Etkenlerden Biri Olan Şeker Azaltma Sürecinde Katedilen Yolları,
- ✓ Global başarılı reformülasyon uygulama örnekleri
- ✓ Şekere Karşı Mevcut Güvenli Alternatifleri
- ✓ Strateji Geliştirme ve Uygulamadaki Zorlukları Değerlendirmektir.

ÇALIŞTAYIN AMACI .....

- ✓ Güvenli katkı maddesi kullanımı için «güvenlik değerlendirme metodolojisi»
- ✓ Veri eldesi için güvenli çalışma ve güvenilir veri seçimi nasıl olmalıdır?
- ✓ Güvenilir veri için bilimsel kanıtın gücü olan veri piramidi nasıl kullanılmalıdır?
- ✓ Doğru kamuoyu algısı için etkin ve doğru risk iletişiminin nasıl olmalı?

.....SORULARINA CEVAP VERECEKTİR.